

kunnen de, ook in Nederland kwetsbare populaties, gestabiliseerd worden. Daarvoor is een duidelijk beeld nodig van de eisen die de soort aan zijn omgeving stelt en de levenswijze van deze slak. Over beide is feitelijk nog maar weinig bekend. Een van de populaties is inmiddels opgenomen in het Soortbeschermingsproject van ROM-Mergelland. De verwachting is dat de beheersmaatregelen die hieruit voortvloeien, zullen leiden tot een groei van de populatie.

DE SLAKKENWERKGROEP

De hoeveelheid werk die verzet kan wor-

den hangt grotendeels af van het aantal leden en hun inbreng in de werkgroep. Voorlopig gaat het om inventarisaties en deelname aan een klein aantal projecten die tot doel hebben de fauna van een bepaald gebied te beschrijven. Als de werkgroep groeit, zouden grotere projecten van de grond kunnen komen. Is er vanuit de werkgroep behoefte aan het organiseren van terminatie-bijeenkomsten, het bespreken van bijzondere vondsten, het opzetten van een referentiecollectie of aan andere zaken die gezamenlijk aangepakt kunnen worden, dan behoort dit natuurlijk tot de mogelijkheden. Kortom, u raadt het al, deze bijdrage is een uitnodiging om u aan te melden bij de contactpersoon als lid van de slakkenwerkgroep.

LITERATUUR

- BRUYNE, R.H. DE, A.D.P. VAN PEURSEN & J.J. VERMEULEN, 1997. Het Atlasproject Nederlandse Mollusken (ANM): een nieuwe impuls voor het verspreidingsonderzoek. Correspondentieblad Nederlandse Malacologische Vereniging, 296: 114 - 118.
- GITTENBERGER, E., W. BACKHUYTS & TH.E.J. RIPKEN, 1984. De Landslakken van Nederland. KNNV, Hoogwoud.
- KEULEN, S., 1998. De Zegge-korfslak, *Vertigo moulinsiana* (Dupuy, 1849) (Gastropoda, Pulmonata) in Nederland. Correspondentieblad Nederlandse Malacologische Vereniging, 300: 2-9.

COORDINATOR ANM

R.H. de Bruyne
p/a Zoologisch Museum Amsterdam
afdeling Malacologie
postbus 94766, 1090 GT Amsterdam
E-mail: bruyne@bio.uva.nl

KORTE MEDEDELINGEN

KADERCURSUS VRIJWILLIG LANDSCHAPSBEHEER

De stichting Instandhouding Kleine Landschapselementen in Limburg (IKL) organiseert in de winter van 1998-1999 een kadercursus vrijwillig landschapsbeheer. Met de cursus wil IKL leden van Limburgse verenigingen in staat stellen zelf natuurbeheer uit te voeren.

Vrijwillig landschapsbeheer is een actieve manier om het landschap te behouden. Het werk speelt zich af in, op of aan landschapselementen. De afstand tussen deelnemer en de natuur is klein. Dit biedt aanknopingspunten voor natuurbeleving en educatie. Ontmoetingen met planten en dieren tijdens het uitvoeren van het werk maken duidelijk hoe rijk aan leven een element kan zijn. De geur van een poel die aan uitbaggeren toe is blijft levenslang ingeprent. Tijdens het zagen blijkt dat eikenhout harder is dan wilgenhout.

De cursus is met name bedoeld voor (kader)leden van verenigingen die met natuurbeheer aan de slag willen. Het beheer van verschillende biotopen als kleine watertjes, kruidachtige begroeiingen en houtachtige opstanden worden in theorie en praktijk behandeld. Hierbij staat uitvoering met de eigen groep centraal. Tijdens de praktijklessen wordt naast het beheer behandeld hoe er met groepen gewerkt kan worden. Spelenderwijs

wordt geoefend met het geven van werkinstructies, gereedschapsgebruik, begeleiding van een groep, veiligheid en werkverdeling. Enige voorkennis van natuur en landschap strekt tot aanbeveling. Het is echter geen vereiste. Aanmelding voor de cursus geschiedt door overmaking van f40,- op giro 52 41 531, ten name van stichting IKL Roermond, onder vermelding van kadercursus. Het maximum aantal deelnemers is 30.

De theorielessen (dinsdagavonden) worden in Sittard gehouden (20.00 tot 22.00). De praktijklessen (zaterdag) zijn van 9.00 tot 12.30 en vinden buiten plaats. Deelnemers ontvangen voor aanvang van de cursus een deelnemerslijst zodat zoveel mogelijk samen kan worden gereden.

Meer informatie:

stichting IKL, 0475-352000; Jan Kluskens.

Programma

1. di	3-11-98	Introductie vrijwillig landschapsbeheer
2. di	10-11-98	Poelen
3. za	14-11-98	Poelen praktijk
4. di	24-11-98	Grasland
5. za	28-11-98	Gras praktijk
6. di	8-12-98	Houtachtige opstanden
7. za	12-12-98	Hout praktijk
8. di	5-01-99	Publiciteit
9. di	12-01-99	Natuurbeheer, regelgeving en subsidies

LANDSCHAPSDOEDAG 1998 OP LANDGOED TERWORM HEERLEN

GRANDIOOS NATUUREVENEMENT VOOR HET HELE GEZIN

Op zondag 11 oktober organiseert de stichting Instandhouding Kleine Landschapselementen in Limburg (IKL) op het Landgoed Terworm in Heerlen De Landschap-Doedag. Een vast publiek weet inmiddels dat dit provinciaal evenement interessant is voor jong en oud. Naast informatie en demonstraties over natuur en landschap, spelen de Limburgse cultuur en gezelligheid een belangrijke rol.

De stichting IKL brengt deze dag rond de 40 organisaties bijeen die zich op een of andere manier met natuur en landschap in Limburg bezighouden. Het evenement is erg gevarieerd van opzet. Naast een grote groene informatiemarkt vinden tal van demonstraties, rondleidingen en kinderactiviteiten plaats.

Met deze doedag vraagt de stichting IKL aandacht voor de natuur dicht bij de stad. In dit verband nodigt IKL het Zuid-Limburgse bedrijfsleven uit om in een versneld tempo de landschappelijke en natuurlijke waarden van Terworm en het nabij kasteel Hoensbroek gelegen gebied Laar te herstellen. Dit gebeurt onder meer door de omvorming van popu-

lierenbossen, de aanleg van poelen, singels, heggen, een hoogstamboomgaard en de inrichting van bestaande gebouwtjes voor vleermuizen.

Bezoekers kunnen via een korte wandeltocht kennismaken met het gebied. Voor gezinnen met kinderen is het dassenspoor, een echte aanrader. De jeugd kan zich geschminkt als das via leuke doe-opdrachten een beeld vormen van het leven van dit zoogdier. Onderweg zoeken de kinderen sporen, zagen ze een "dassenpoot" en mogen ze een insectenblok maken.

KASTEEL TOEGANKELIJK

Een deel van het kasteel Terworm, dat momenteel volledig gerestaureerd wordt, is speciaal toegankelijk. Een uitgelezen kans voor bezoekers om zich te verdiepen in het herstel en de historie van dit luisterrijk gebouw. Hier is ook een kleine expositie ingericht over het kasteel. Mensen die wat indringender geïnformeerd willen worden over het landschap, kunnen op ontdekkingstocht mee met deskundige natuurgidsen van het instituut voor Natuur- en Milieueducatie (IVN).

Op weilanden rond de informatiemarkt vinden onder meer demonstraties plaats van korfvlechten, het maken van kaarsen, snoeiers van hoogstamfruitbomen, wijnmakers en kantklosters. Verder laten een valkenier en een schaapherder zien wat er met dieren allemaal mogelijk is. De Solaribus van Greenpeace is aanwezig om de praktische

mogelijkheden van zonne-energie onder de aandacht te brengen.

Praktisch natuur- en landschapsbeheer ontbreekt niet op deze dag. Mensen die het werken met een zeis willen leren, zijn welkom op een botanisch waardevol terrein. Onder deskundige leiding wordt hier gemaaid en gehooïd door vrijwilligers. Daarnaast kunnen mensen onder leiding zelf ondervinden wat het is om een haag in te planten.

Een trekker van formaat wordt elk jaar gevormd door het fruitspreekuur. Pormologen (fruitdeskundigen) van het Pomologisch Genootschap Limburg buigen zich over onbekende fruitrassen die door bezoekers worden meegebracht. De expositie van het meegebrachte fruit is telkens weer een lust voor het oog.

Voor lekkerbekken zijn er ook Limburgse gerechtjes, zodat ook de inwendige mens niets tekort komt. Stijlvolle muziek omlijst dit evenement. Hiervoor brengt Muzak 18de eeuwse muziek ten gehore en vinden er optredens plaats van de Sjpasmonie Akseptabel Gesjra-vel.

Bezoekers zijn vanaf 11.00 uur welkom op de weilanden bij kasteel Terworm. De ruimtes voor te parkeren worden via borden aangegeven. Kasteel Terworm ligt op loopafstand van het station.

Voor meer informatie:
stichting IKL, 0475-352000

NATUURACTIVEITEN VOOR JONGEREN VANAF 12 JAAR

GEOLution start dit najaar met diverse natuurcursussen voor jongeren vanaf 12 jaar, de greensurfers genoemd. Bij natuur en natuurstudie denkt men maar al te vaak aan oude mannetjes met geiten wollen sokken die achter een netje aanrennen in het veld. GEOLution wil nu definitief een einde maken aan dit nogal negatieve imago dat de natuur hieraan overgehouden heeft. Met behulp van de Greensurf activiteiten gaat dit lukken!!! Natuurstudie is niet alleen erg leuk, het is bovendien ook erg avontuurlijk. Je weet immers nooit wat je tegenkomt. Zo loop je rustig door het bos en zo sta je oog in oog met een vos... Kortom volop spanning!!! Een van de cursussen van GEOLution richt zich dan ook op natuuroriëntatie. Dat wil zeggen dat men kennis maakt met de veelzijdigheid van de natuur, kort gezegd van mier tot zoogdier. Zo zal men onder andere een nachtwandeling maken en een trektocht, maar ook diverse lezingen en onderzoeken komen aan bod. Tijdens deze cursus kijken we niet alleen met onze ogen, maar ook met de oren en de neus. De deelnemer stelt zelf zijn eigen jaarprogramma op, men kan al meedoen vanaf 15,00 per jaar. Naast de natuuroriëntatiecursus is er ook een mierencursus en diersporencursus.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

GEOLution, Pepijnstraat 174,
5922 AE BLERICK
of bel: 06-51109401.